

Huvudansökan, kandidatprogrammet i språk: världens språk och språkvetenskaper

Urvalsprov 24.5.2018 kl 14.00–18.00

Skriv ditt namn och dina personuppgifter med tryckbokstäver.

Skriv ditt namn med latinska bokstäver (abcd...), inte till exempel med kyrilliska bokstäver (абвгд...).

Om du inte har en finländsk personbeteckning, skriver du istället din födelsetid.

Skriv dina personuppgifter på alla provpapper.

Efternamn	
Förnamn (alla)	
Personbeteckning	
E-postadress	
Telefon	

Kontrollera med hjälp av sidnumren att du har fått alla sidor.

Skriv din namnteckning i fältet nedan för att visa att du har kontrollerat ovan nämnda saker.

Namnteckning	
--------------	--

Om du vill att dina provsvar bedöms, lämna det nedanstående fältet tomt.

Om du inte vill att dina provsvar bedöms, skriv följande text i fältet nedan: "*Jag vill inte att mina provsvar bedöms*". I detta fall får du noll poäng i provet.

Att avstå från bedömning	
--------------------------	--

MAIKI

Sida: 2 (11)

Namn: _____

Personbeteckning: _____

wc

Läs noggrant igenom alla anvisningar

- Kontrollera att ditt provkompendium utöver titelbladet och anvisningarna (sida 1–4) innehåller följande sidor:
 - flervalsuppgifter, provfrågor och svarsfält (sida 5–11)
 - flervalsuppgifternas svarsblankett (optisk svarsblankett)
 - ett konceptpapper för egna anteckningar
- Flervalsfrågor besvaras på en separat blankett som läses optiskt. Övriga frågor besvaras på pappret med frågor och svarsfält.
- Kontrollera att du har skrivit ditt namn och din personbeteckning på alla svarsblanketter och markerat ovalerna för personbeteckningen korrekt på den optiska svarsblanketten för flervalsfrågor.
- Svara på frågorna klart och tydligt så som det står i boken och/eller materialet. Var noggrann med att svara på varje fråga utgående från rätt material.
- Skriv dina provsvar på finska eller svenska. Svar som har skrivits på andra språk bedöms inte.
- Skriv dina provsvar för flervalsuppgifter på den separata svarsblanketten och för övriga uppgifter på provkompendiet. Skriv varje svar i frågans svarsfält. Anteckningar som skrivits utanför svarsfältet beaktas inte i bedömningen.
- Skriv dina provsvar med blyertspenna och med tydlig handstil. Otydliga anteckningar bedöms enligt det alternativet som ger minst poäng.
- Du kan planera dina svar och skriva egna anteckningar på konceptpappret. Anteckningarna på konceptpappret beaktas inte i bedömningen. Du har fått ett konceptpappersark. Du kan få mera konceptpapper av övervakaren.
- Placera ditt provmaterial så att deltagare som sitter nära dig inte kan se dina svar och anteckningar.

Poäng

Del	Du kan få	Du kan bli antagen bara om du får
1	0–60 poäng	
2	0–40 poäng	
Totalt	0–100 poäng	minst 50 poäng

Dina provsvar i vissa delar av provet förblir outvärderade ifall du inte kan nå lägsta möjliga godkända poängantal för hela provet.

Om du vill påkalla övervakarens uppmärksamhet

Om du vill påkalla övervakarens uppmärksamhet, ska du höja armen. Övervakaren kommer då fram till dig. Säg ditt ärende till övervakaren med låg röst.

Om du vill gå på toaletten

Du kan besöka toaletten ledsagad av en övervakare. Övervakarna följer en provdeltagare åt gången till toaletten.

De flesta provsalar har endast sådana toaletter i närheten som följer den traditionella könsindelningen i dam- och herrtoaletter. Därför måste den övervakare som följer dig vara en man om du vill besöka herrtoaletten och en kvinna om du vill besöka damtoaletten.

Gör så här om du vill besöka toaletten:

1. Kontrollera att det finns minst två övervakare i salen och att minst en är en person som kan följa dig till toaletten. Om dessa kriterier inte uppfylls, vänta tills situationen har ändrats.
2. Ta fram sidan 2 med texten WC med stor font och håll upp pappret så att övervakaren kan se texten och kommer fram till dig. Vänta tålmodigt. Övervakaren kan kanske inte följa dig till toaletten genast. Övervakaren kan inte heller nödvändigtvis följa provdeltagarna till toaletten i den ordning de anmäler sitt behov.
3. När övervakaren ger dig ett tecken, samla ihop dina provpapper och lägg dem innanför konceptpappret, och följ sedan övervakaren till toaletten.

När du vill lämna in ditt prov

När du vill lämna in provet, lägg in dina provpapper innanför konceptpappret i samma ordning som du fick dem.

När du går för att lämna in provet, ta med alla dina saker från din plats så att du inte behöver gå tillbaka för att hämta dem.

Lämna in alla provpapper, också konceptpappret, till övervakaren i salens främre del.

Lämna in alla papper, även om du har lämnat vissa eller alla uppgifter obesvarade. Bevisa din identitet när du lämnar in provpappren. Kom ihåg att skriva din namnteckning på provkompendiets titelblad. I samband med att du lämnar in dina provpapper antecknar övervakaren att du har deltagit i och lämnat in provet. Övervakaren kan ge dig ett separat intyg över att du deltagit i provet om du behöver det.

Del 1: Flervalsuppgifter (0–60 p)

Nedan finns 30 flervalsuppgifter som baserar sig på inträdesprovsboken. Märk ut det alternativ du anser vara korrekt i var och en av uppgifterna. Det finns endast ett rätt svar i varje uppgift. Varje rätt svar är värt 2 poäng, varje fel svar eller inget svar är värt 0 poäng (fel svar eller inget svar ger inte minuspoäng). Att välja flera än ett alternativ i en uppgift räknas automatiskt som ett felaktigt svar.

1. Vilken av följande fonemgrupper bildar en naturlig grupp?

- A. [b, d, f]
- B. [p, t, k]
- C. [s, t, j]
- D. [t, d, v]

2. Vad är finskans *-lle* som märker ut allativ och *-n* som märker ut person?

- A. Affix
- B. Klitiska partiklar
- C. Allofoner
- D. Infix

3. I vilket förhållande står de finska kasusändelserna *-ssa* och *-ssä* till varandra?

- A. Assimilationer
- B. Morfem
- C. Minimipar
- D. Allomorfer

4. Satsen *den är röd* är ett exempel på en

- A. Huvudsats
- B. Expletivsats
- C. Transitiv sats
- D. Existentialsats

5. I malajiskan betyder *anak* barn i singular och *anakanak* är ordets pluralform. Detta fenomen kallas i språkvetenskapen:

- A. Metates
- B. Assimilation
- C. Reduplikation
- D. Circumfix

6. I svenskan kan ägande uttryckas (bland annat) med hjälp av strukturen *Peters bil*. Vilken typ av konstruktion handlar det om?

- A. Predikativ possession
- B. Predikatspossession
- C. Adnominal possession
- D. Denominal possession

7. I svenskan kan man av ordet *liten* bilda ordet *litenhet* och av ordet *löpa* ordet *löpning*. Dessa är exempel på:

- A. Böjning
- B. Flexion
- C. Avledning
- D. Konversion

8. I amelespråket kan gången tid uttryckas på tre olika sätt beroende på hur lång tid som har förflutit sedan händelsen som det talas om. Fenomenet kallas:

- A. Absolut tempus
- B. Metriskt tempus
- C. Relativt tempus
- D. Irrealistempus

9. Ett syntetiskt språk innebär:

- A. En typ av språk, där böjning förekommer sparsamt, som kinesiska
- B. En allmän benämning på alla ickenaturliga språk
- C. En typ av språk, där böjning förekommer rikligt, som finska och turkiska
- D. Ett språk som har många modus

10. Språken på Balkan har länge varit i kontakt med varandra och har utvecklat gemensamma särdrag. Detta fenomen kallas:

- A. Språkförbund
- B. Genealogisk släktskap
- C. Makroområde
- D. Språkfamilj

11. Standardiserad arabiska och arabiska dialekter används i olika, tydligt avskilda sammanhang i arabisktalande länder. Detta fenomen kallas:

- A. Lingua franca
- B. Kodväxling
- C. Kreolisering
- D. Diglossi

12. Vilket av följande påståenden är INTE sant?

- A. En prototypisk agent är ett levande väsen.
- B. I satsen *'Ekorren bet Magnus'* är Magnus upplevare.
- C. Agenten är vanligen den som sätter igång handlingen som beskrivs i satsen.
- D. De semantiska rollerna existerar oberoende av språk.

13. "Alla världens språk uttrycker negation." Detta fenomen kallas:

- A. En implikativ universalie
- B. En absolut universalie
- C. En typologisk tendens
- D. Språktypologi

14. Vilket av följande påståenden är sant?

- A. I svenskan är det ett strikt krav att subjektet ska fungera som agent.
- B. Talarens eget val påverkar valet av subjekt i satsen.
- C. Patienten blir ofta subjekt i satsen.
- D. Satsdelarna kan bestämmas oberoende av språk helt och hållet baserat på semantiken.

15. Likhet mellan språken baserar sig främst på:

- A. En gemensam funktionell nivå
- B. Likheter i språkljuden
- C. Absoluta universalier
- D. En gemensam universell semantik

16. I svenskan (som i många andra språk) är pluralformen i allmänhet mera markerad än singularformen. Detta kallas:

- A. Prototyp
- B. Produktivitet
- C. Affixering
- D. Markering

17. Vilket av följande påståenden är sant?

- A. Av de samiska språken har sydsamiska flest talare.
- B. I början av 2000-talet fanns det nio levande samiska språk.
- C. De samiska språken är besläktade med svenskan.
- D. Svenska är det mest ursprungliga och äldsta språket i Sverige.

18. Evidentialitet innebär:

- A. Lingvistisk kodning av hur talaren har fått informationen
- B. Att lämna bort en del av satsen, om den saken framgår av sammanhanget
- C. Klarhet i fonemanalysen
- D. Att prosodiskt styrka sanningsenligheten i en talares påstående

19. I satserna *Magnus ritade en cirkel* och *Magnus satte iväg springande* är Magnus semantiska roll:

- A. Subjekt
- B. Patient
- C. Agent
- D. Recipient

20. De centrala talakterna i språk är:

- A. Påstående, fråga och befallning
- B. Påstående, befallning och förbud
- C. Påstående, fråga och förbud
- D. Påstående, befallning och tvivel

21. Finita former har att göra med:

- A. Verbböjning
- B. Bestämmdhet hos substantiv
- C. Komparation hos adjektiv
- D. Fria bestämningar i satsen

22. Det svenska ordet *skär* har flera olika betydelser (t.ex. färgen rosa eller en ö i skärgården). Detta är ett exempel på:

- A. Deixis
- B. Metaforik
- C. Metonymi
- D. Polysemi

23. Lingvistisk relativitet innebär:

- A. Andelen morfem i förhållande till andelen ord i ett språk
- B. Stilskillnader mellan synonymer
- C. Indelning av ord i över- och underordnade begrepp
- D. Språkets inverkan på hur talarna uppfattar världen

24. I ett försök till normativt språkbruk kan någon skriva *sovigt* (istället för *sovit*) eller *lärljunge* (istället för *lärljunge*), då man känner till stavningen för *soligt* (som uttalas *solit*) och *ljung* (som uttalas *jung*). Detta fenomen kallas:

- A. Hyperonymi
- B. Meronymi
- C. Hyperkorrektion
- D. Hyperbol

25. I modern engelska anger *be going to* futurum och inte enbart rörelse. Detta fenomen kallas:

- A. Diakroni
- B. Synonymi
- C. Grammatikalisering
- D. Synkroni

26. I världens språk varierar antalet vokaler mellan ungefär två till fjorton. I språk med minst antal vokaler är vokalerna vanligen:

- A. /u, o/
- B. /i, a/
- C. /e, o/
- D. /a, o/

27. Vilket av följande påståenden är sant?

- A. A och P kan i vissa språk urskiljas på basis av ordföljden.
- B. S och P påminner om varandra genom att båda hänvisar till agenten i satsen.
- C. I ergativa språk anges S och A med kasusformen absolutiv.
- D. Kasusformen absolutiv är ofta markerad.

28. Vilket av följande påståenden är sant?

- A. Sanskrit, albanska, baskiska och persiska hör till den indoeuropeiska språkfamiljen.
- B. Azeriska, armeniska och abchasiska hör till de dagestanska språken.
- C. Ett stort antal kasusformer är typiskt för alla uraliska språk.
- D. Den uraliska språkfamiljen består av cirka 30 språk.

29. Vilket av följande påståenden om ordföljd är INTE sant?

- A. SOV och SVO är de vanligaste ordföljderna i världens språk.
- B. Språk där objektet placeras först är i majoritet bland Nordamerikas språk.
- C. Subjektet står ofta före objektet i världens språk.
- D. I alla språk går det inte att fastslå en klar grundordföljd.

30. Argumentstruktur innebär:

- A. Talares sätt att bygga upp satsers informationsstruktur
- B. Ett sätt i ett språk att markera nödvändiga nominaldelar i satsen
- C. En metod inom språkklassifikation för att påvisa släktskap mellan språk
- D. En sats sanningsvärde som kodas i verbet

Del 2: Morfemanalys (0–40 p)

Nedan finns ett urval ord ur k'ichenspråket (till en viss del modifierat). På basis av materialet fyll i morfemen för de betydelser som efterfrågas. Om någon betydelse uttrycks på flera olika sätt (dvs morfemet har allomorfer), räkna då upp alla alternativ. Observera att vissa betydelser kan uttryckas med hjälp av nollmorfer (dvs det finns ingen manifesterad form). Om det finns nollmorfer i ditt svar, ange dem med en nolla '0'. Varje korrekt form ger 1,6 poäng, varje fel eller utelämnad form ger 0 poäng.

1. xkamik	'han/hon dog'
2. xojkamik	'vi dog'
3. xkeb'ek	'de kommer att gå'
4. xekamik	'de dog'
5. kixb'ek	'ni går'
6. kinb'ek	'jag går'
7. xkib'ano	'de gjorde det'
8. xqab'ano	'vi gjorde det'
9. xib'ano	'ni gjorde det'
10. kaqab'ano	'vi gör det'
11. kakib'ano	'de gör det'
12. xub'ano	'han/hon gjorde det'
13. xkiti'o	'de bet honom/henne'
14. xtb'ano	'du gjorde det'
15. xkixqati'o	'vi kommer att bita er'
16. xojiti'o	'ni bet oss'
17. xkeqasik'ij	'vi kommer att kalla på dem'
18. xkixnusik'ij	'jag kommer att kalla på er'
19. xkich'ako	'de vann över honom/henne'
20. kojkich'ako	'de vinner över oss'

Lexikala morfer

Dö _____
 Göra _____
 Kalla (på) _____

Gå _____
 Bitar _____
 Vinna (över) _____

Grammatiska morfem*Tempus*

Dåtid _____

Nutid (presens) _____

Framtid (futurum) _____

Subjektsformer

Singular

jag _____

du _____

han/hon _____

Plural

vi _____

ni _____

de _____

Objektsformer (i materialet ovan finns inga objektsformer för första eller andra person singular)

Singular

han/hon/det _____

Plural

vi _____

ni _____

de _____

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2018 / förhandsmaterial för urvalsprovet 2018:

Maailman kielet ja kielitieteet / världens språk och språkvvetenskaper

Krista Ojutkangas, Meri Larjavaara, Matti Miestamo & Jussi Ylikoski. 2009 (tai uudempi painos).
Johdatus kielitieteeseen. WSOY tai Sanoma Pro. Myös uudemmat painokset teoksesta kelpaavat.
Myös Sanoma Pron kustantama teos kelpaa.

Maailman kielten ja kielitieteiden valintakokeen mallivastaukset 2018

Osa 1: Monivalintatehtävät (0–60 p):

Oikeat vastaukset:

1. B
2. A
3. D
4. A
5. C
6. C
7. C
8. B
9. C
10. A
11. D
12. B
13. B
14. B
15. A
16. D
17. B
18. A
19. C
20. A
21. A
22. D
23. D
24. C
25. C
26. B
27. A
28. D
29. B
30. B

Pisteytysperiaatteet:

Jokainen oikea vastaus on tuonut kaksi pistettä, väärä vastaus on ollut nollan pisteen arvoinen. Väärä vastaus ei ole tuonut miinuspisteitä. Useamman kuin yhden kohdan merkitseminen on katsottu automaattisesti vääräksi vastaukseksi, vaikka yksi valituista vaihtoehdoista olisikin oikea. Jokaisessa kohdassa on vain yksi oikea vastaus.

Osa 2: Morfeemianalyysi (0–40 p)

Oikeat muodot:

Leksikaaliset morfeemit

Kuolla	<i>kamik</i>	Mennä	<i>b'ek</i>
Tehdä	<i>b'ano</i>	Purra	<i>t'io</i>
Kutsua	<i>sik'ij</i>	Voittaa	<i>ch'ako</i>

Kieliopilliset morfeemit

Tempus

Mennyt aika	<i>x</i>	Preesens	<i>k/ka</i>
Futuuri	<i>xk</i>		

Subjektin muodot

Yksikkö		Monikko	
minä	<i>in/nu</i>	me	<i>oj/qa</i>
sinä	<i>t</i>	te	<i>ix/i</i>
hän	<i>0/u</i>	he	<i>e/ki</i>

Objektin muodot (yllä olevassa aineistossa ei ole yksikön 1. tai 2. persoonan objektimuotoja)

Yksikkö		Monikko	
		me	<i>oj</i>
		te	<i>ix-</i>
hän/se	<i>0</i>	he	<i>e</i>

Pisteytysperiaatteet:

Jokainen oikein nimetty muoto on ollut 1,6 pisteen arvoinen, jokainen väärin nimetty ei ole tuonut pisteitä. Pisteet on saanut vain täysin oikein nimetystä muodosta, pienikin virhe on vienyt pisteet nolllille. Jos jossain kohdassa on ollut useampi oikea muoto (useampi allomorfi), molemmat on pitänyt nimetä, ja molemmat ovat olleet 1,6 pisteen arvoisia (esimerkiksi monikon muodon 'te' kohdalla on pitänyt olla sekä *ix* että *i*, jotta on saanut tästä kohdasta täydet 3,2 pistettä, jos on nimennyt vain toisen oikein, tämä on tuonut 1,6 pistettä). Väärän muodon nimeäminen oikean muodon lisäksi ei ole tuonut miinuspisteitä.